

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 388/2016-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 15. júna 2016 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátkou Mgr. Evou Belicovou, Jilemnického 68, Sučany, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 9 Co 530/2014 zo 4. septembra 2014 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 26. apríla 2016 doručená sťažnosť [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského

súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 9 Co 530/2014 zo 4. septembra 2014 (ďalej len „rozsudok krajského súdu“).

Zo sťažnosti vyplýva:

„Sťažovateľ sa na Okresnom súde Martin (okresný súd) v konaní 21C/124/2010 zo dňa 26.05.2010 domáha neplatnosti právneho úkonu prevodu podielov odporcu v rade 22/ vo veľkosti spolu 17/48 a podielov odporkyne v rade 23/ vo veľkosti spolu 1/12 na odporcov v rade 1/ až 21/..., pre porušenie ust. § 140 Občianskeho zákonníka (OZ) a to tým, že odporcovia 22/ a 23/ nedali pred prevodom podielov sťažovateľovi ako spoluvlastníkovi s podielom 11/24, ponuky na prevádzané podiely (spolu 1/48) v nadväznosti na § 605 Občianskeho zákonníka..., v dôsledku čoho si sťažovateľ nemohol uplatniť predkupné právo spoluvlastníka na prevádzané podiely.

Okresný súd vydal v poradí prvý rozsudok 21 C/124/2010-176 zo dňa 21.10.2010, s opravným uznesením zo dňa 30.11.2011 a s doplňujúcim rozsudkom zo dňa 07.12.2011 (rozsudok č. 1), v ktorom vyhovel časti návrhu (40 % právnych úkonov)... V ostatnej časti (60 % právnych úkonov) okresný súd návrh zamietol. ...

Odvolací Krajský súd Žilina uznesením 9Co/78/2012 zo dňa 21.06.2012 napadnutú časť rozsudku č. 1 okresného súdu zrušil podľa ust. § 221 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku (OSP) a vrátil vec na ďalšie konanie.

Okresný súd vydal v poradí druhý rozsudok 21C/124/2010 zo dňa 09.04.2013 (rozsudok č. 2) v ktorom ostatok návrhu druhý raz zamietol.

Krajský súd uznesením 9Co/327/2013 zo dňa 05.09.2013 rozsudok č. 2 okresného súdu podľa ust. § 221 ods. 1 písm. h/, f/ OSP zrušil a vrátil vec na ďalšie konanie. Krajský súd vyslovil právny názor, či postup odporcov 22/ a 23/ považoval (okresný súd) za plnenie ponukovej povinnosti voči sťažovateľovi.

Okresný súd vydal v poradí tretí rozsudok 21C/124/2010-418 dňa 07.02.2014 (rozsudok č.3) v ktorom ostatok návrhu tretí raz zamietol. O trovách konania súd rozhodol osobitne.

Krajský súd rozsudkom 9Co/520/2014 zo dňa 04.09.2014 rozsudok č. 3 okresného súdu potvrdil.

Sťažovateľ podal proti rozsudku krajského súdu dovolanie dňa 10.12.2014, ktoré Najvyšší súd SR (NS SR) uznesením 3Cdo/570/2015 zo dňa 10.12.2015 (právoplatnosť 27.02.2016) odmietol z dôvodu, že dovolanie je neprípustné. ...

Porušovateľ základného práva sťažovateľa krajský súd ako odvolací súd rozsudok č. 3 okresného súdu potvrdil rozsudkom 9Co/520/2014 zo dňa 04.09.2014 s odôvodnením, že sa v celom rozsahu stotožnil z dôvodmi okresného súdu, ktoré nie je potrebné opakovať. ...

Sťažovateľ namieta porušenie svojich základných práv právoplatným rozsudkom Krajského súdu v Žiline 9Co/50/2014 zo dňa 04.08.2014, ktorým sa potvrdzuje rozsudok Okresného súdu v Martine sp. zn. 21C/124/2010, a to porušenia základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky... v súvislosti s čl. 152 ods. 4 Ústavy a základného práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd ...

Krajský súd Slovenskej republiky svojím rozhodnutím, ktorým potvrdil rozsudok Okresného súdu založený na nesprávnom právnom posúdení veci, porušil základné právo sťažovateľ na súdnu ochranu a na spravodlivé súdne konanie, čo podľa názoru sťažovateľa vedie k záveru o vecnej spojitosti medzi základnými právami, porušenie ktorých sťažovateľ namieta, a napádaným rozhodnutím všeobecného súdu, ktorý mu predchádzal. ...

Krajský súd pred rozhodnutím nevykonal spoľahlivé zistenie skutkového stavu dokazovaním zodpovedajúcim garanciam spravodlivého súdneho konania v zmysle čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Krajský súd sa nevysporiadal jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné. Sťažnosťou napadnuté rozhodnutie krajského súdu je arbitrárne a nepreskúmateľné z dôvodu jeho nenáležitého odôvodnenia spočívajúceho v nesprávnom vyvodení záverov z preukázaného skutkového stavu a nesprávnej interpretácii a aplikácii relevantnej právnej úpravy a to ust. § 140 OZ. ...

Nakoľko voči rozsudku Najvyššieho súdu, v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Obo 186/2007, nie je prípustný opravný prostriedok, právomoc zrušiť toto rozhodnutie z dôvodu, že ním bolo porušené základné právo sťažovateľa môže v zmysle čl. 127a Ústavy SR len Ústavný súd.“

Sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd takto rozhodol:

„1. Základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu zaručené čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivý súdny proces zaručené čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd bolo postupom a rozsudkom Krajského súdu porušené.

2. Ústavný súd zrušuje rozsudok Krajského súdu Žilina 9Co/530/2014 zo dňa 14. septembra 2014 (správne má byť 4. septembra 2014, pozn.) a vec mu vracia na ďalšie konanie.

3. [REDAKOVANÉ]... sa priznáva náhrada trov právneho zastúpenia v sume 303,- €, ktoré je súd povinný zaplatiť na účet advokátky Mgr. Evy Belicovej..., a to do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto rozhodnutia.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Konanie o sťažnostiach je bližšie upravené predovšetkým v § 49 až § 56 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde každú sťažnosť predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti sťažovateľa. Pri predbežnom

prerokovaní každej sťažnosti ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jej prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia sťažnosti vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, sťažnosti, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné sťažnosti alebo sťažnosti podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj sťažnosti podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom.

Ústavný súd v súlade so svojou ustálenou judikatúrou konštatuje, že obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru sú obdobné záruky, že vec bude spravodlivo prerokovaná nezávislým a nestranným súdom postupom ustanoveným zákonom. Z uvedeného dôvodu v týchto právach nemožno vidieť podstatnú odlišnosť (II. ÚS 27/07).

Sťažovateľ v sťažnosti namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom krajského súdu.

Okresný súd Martin (ďalej len „okresný súd“) rozsudkom č. k. 21 C 124/2010-418 zo 7. februára 2014 (ďalej len „rozsudok okresného súdu“) zamietol návrh sťažovateľa, ktorým sa domáhal neplatnosti kúpnej zmluvy. O odvolaní sťažovateľa proti rozsudku okresného súdu rozhodol krajský súd napadnutým rozsudkom tak, že rozsudok okresného súdu potvrdil.

V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej súvislosti medzi označeným základným

právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (obdobne napr. III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06, III. ÚS 218/07).

Ústavný súd nie je vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštitúciou (*mutatis mutandis* II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96). Preto nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecným súdom bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne nedôvodné alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by malo za následok porušenie niektorého základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, IV. ÚS 16/09 atď.).

Krajský súd sa s odôvodnením rozsudku okresného súdu stotožnil a v relevantnej časti odôvodnenia svojho rozsudku uviedol:

«Pokiaľ išlo o skutkové zistenia, vyhodnotenie rozhodujúcich skutočností a právne posúdenie veci, v tomto smere sa odvolací súd v celom rozsahu stotožnil s dôvodmi napadnutého rozhodnutia, ktoré v takomto prípade nie je potrebné opakovať (§ 219 ods. 2 O. s. p.), keďže ani zo strany odvolateľa v priebehu odvolacieho konania neboli uvedené také skutočnosti, ktoré by nevyhodnotil prvostupňový súd v dôvodoch svojho rozhodnutia.

Navrhovateľ v priebehu odvolacieho konania neuviedol žiadne nové skutočnosti, a preto ani odvolaciemu súdu neprislúchalo hodnotiť vykonané dokazovanie inak, než ho vyhodnotil prvostupňový súd v dôvodoch svojho rozhodnutia.

Tak ako to napokon správne konštatuje i prvostupňový súd v dôvodoch napadnutého rozhodnutia, navrhovateľovi ako spoluvlastníkovi sporných nehnuteľností musela byť zrejmá výška podielov odporcov v rade 22/ a 23/ a tomu zodpovedajúca výmera ponúkaná na odpredaj z ich strany.

Náležitosti ponuky ako jednostranného právneho úkonu je vždy potrebné posudzovať s prihliadnutím na okolnosti konkrétneho prípadu (s prihliadnutím na predmet predkupného práva, vlastnícke vzťahy a podobne). Z jeho obsahu by malo byť účastníkom zrejmé, čo je predmetom predaja a cena, tak aby v tomto smere nemohli vzniknúť vážnejšie pochybnosti. Iné náležitosti si preto bude vyžadovať zriadenie zmluvného predkupného práva, t. j. v prípade kedy kupujúci nie je spoluvlastníkom predmetu prevodu a iné v prípade, ak sa jedná o predkupné právo, vyplývajúce priamo zo zákona, ako tomu bolo v prejednávanej veci.

S prihliadnutím na okolnosti tohto konkrétneho prípadu, kedy navrhovateľovi musela byť zrejmá výška podielov odporcov v rade 22/ a 23/, ako i charakter nehnuteľností a lokalita, v ktorej sa tieto nehnuteľnosti nachádzajú, dospel i odvolací súd v súlade s názorom prvostupňového súdu k presvedčeniu, že ponuka zo strany odporcov spĺňala všetky zákonom predpokladané náležitosti, a preto rozhodnutie prvostupňového súdu, tak ako je to už i vyššie uvedené, ako vecne správne potvrdil.

Pokiaľ i ponuka obsahovala podiely v rôznych nehnuteľnostiach s uvedením celkovej výmery, takýto postup zo strany odporcov nemožno považovať za neprimeraný vzhľadom na vlastnícke a užívacie vzťahy k sporným nehnuteľnostiam, ako i na rozsah predmetu prevodu, a preto ani na túto námietku odvolací súd neprihliadol. Navrhovateľovi nič nebránilo uplatniť si svoje predkupné právo ku konkrétnym podielom v konkrétnych nehnuteľnostiach, čo napokon urobil i vo vzťahu k odporčkyni v rade 23/, a preto i jeho tvrdenie, podľa ktorého bola ponuka formulovaná formou tzv. „balíka“ považoval súd za účelové.»

Ústavný súd zdôrazňuje, že sťažovateľ v sťažnosti v podstate iba opakuje námietky, ktoré už boli predmetom preskúmania krajským súdom, na základe ním podaného odvolania proti rozsudku okresného súdu, teda sťažnosť je vlastne iba pokračujúcou polemikou s právnym názorom okresného súdu a krajského súdu. Sťažovateľ tak stavia

ústavný súd do pozície bežnej prieskumnej inštancie všeobecného súdnictva, keď požaduje, aby ústavný súd vec opätovne posúdil a stotožnil sa s jeho právnym názorom. Ústavný súd v súvislosti s takto koncipovanou sťažnosťou pripomína, že nie je a ani nemôže byť ďalšou opravnou inštanciou v systéme všeobecného súdnictva.

Citovaný rozsudok krajského súdu obsahuje dostatok skutkových a právnych záverov, z ktorých je jednoznačne zrejmé, že krajský súd sa sťažovateľovými námietkami obsiahnutými v odvolaní, ktoré sú v podstate totožné s námietkami obsiahnutými v sťažnosti, zaoberal a s týmito sa vysporiadal. Ústavný súd konštatuje, že závery, ku ktorým krajský súd dospel, nemožno označiť za svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené a nevyplýva z nich ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu. Skutočnosť, že sťažovateľ sa s názorom krajského súdu nestotožňuje, nepostačuje na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok.

Z ústavnoprávneho hľadiska niet žiadneho dôvodu, aby sa spochybňovali závery napadnutého rozsudku krajského súdu, ktoré sú dostatočne odôvodnené. Pretože namietaný rozsudok nevykazuje znaky svojvôle a je dostatočne odôvodnený na základe jeho vlastných myšlienkových postupov a hodnotení, ústavný súd nie je oprávnený ani povinný tieto postupy a hodnotenia nahrádzať (podobne aj I. ÚS 21/98, III. ÚS 209/04) a v tejto situácii nemá dôvod zasiahnuť do právneho názoru krajského súdu.

V závere považuje ústavný súd za potrebné uviesť, že zo sťažnosti a z k nej pripojených príloh jednoznačne vyplýva, že sťažovateľovi bola ponuka na využitie jeho predkupného práva doručená. Pokiaľ aj ponuka obsahovala menšie formálne chyby, na ktoré sťažovateľ v návrhu na začatie konania, v odvolaní proti rozsudku okresného súdu a aj v sťažnosti poukazuje, za rozhodujúcu považuje ústavný súd skutočnosť,

že sťažovateľovi muselo byť zrejmé, že ostatní podieloví spoluvlastníci chcú previesť svoje spoluvlastnícke podiely na nehnuteľnosti, ktorých spoluvlastníkom je aj sťažovateľ. Účelom ponukovej povinnosti je dať možnosť ostatným spoluvlastníkom využiť ich predkupné právo. Ústavný súd konštatuje, že ponuka, ktorá bola sťažovateľovi doručená, tento účel splnila. Ak by sťažovateľ mal skutočne záujem využiť svoje predkupné právo, nič mu nebránilo, aby na ponuku reagoval, a v prípade, ak mal pochybnosti o obsahu ponuky, požiadal o jej bližšie objasnenie.

Ústavný súd zdôrazňuje, že sťažovateľom požadované prísne formalistické posúdenie obsahu ponuky na využitie predkupného práva by v okolnostiach jeho veci bolo nesúladne s ústavnými princípmi spravodlivého procesu a viedlo by k porušeniu základných práv ostatných účastníkov konania.

S poukazom na uvedené ústavný súd odmietol sťažnosť sťažovateľa podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

Keďže ústavný súd odmietol sťažnosť ako celok, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími požiadavkami sťažovateľa v nej obsiahnutými.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 15. júna 2016